

Hand-out 'Examenworkshop Latijn'

Besproken thema in de rondleiding:

- **Massagedrag**
-

(Vergilius, *Aeneïs* V.603-699)

Vandaar dat Iris, die van kwaaddoen weet,
zich bij hen voegt, niet als godin, niet in godinnenkleren,
nee, zij is Beroë, bejaarde echtgenote van
Doryclus, al sinds lang bekend door afkomst en familie.
Verbijstering en grote spanning bij de
Trojaanse vrouwen. Dan roept één van hen, de oudste, Pyrgo,
voedster van heel wat zoons van Priamus in diens paleis:
'Dit is niet onze Beroë, nee, zij is geen Trojaanse
en niet Doryclus' vrouw! Zij draagt de schoonheid en de tekens
van een godin, let op haar schitterende ogen, op
haar geestkracht, haar gelaat en stemklank, haar manier van lopen!
Ikzelf heb Beroë vanochtend nog bezocht, vóórdat
ik hier kwam: zij is ziek en vond het erg dat zij dit offer
ter ere van Anchises nu als enige moest missen.'
Dit is haar woord (...)
De vrouwen kijken eerst nog aarz'lend naar de vloot – een blik
vol afkeer – kiezend tussen triest verlangen om te wonen
waar ze nu zijn en 't feit dat het beloofde land hen roept.
Maar als Iris op haar vleugelpaar opeens weer opstijgt
en langs haar hemelhoge boog tot in de wolken vliegt,
zijn ze pas echt getroffen door het wonder, en uit woede
heffen ze luid gekrijs aan, halen vuur uit eigen haard
of van het altaar, steken takken, fakkels, bladgroen aan
en slingeren die weg... Dan raast de Vuurgod ongeremd
langs roeidek, riemen en geverfde houten achterstevens.

Bespreek en beantwoord de volgende vragen:

- Waarom steken de vrouwen de schepen in de brand?

.....

.....

- Wat trekt de vrouwen over de streep om de schepen in brand te steken?

.....

.....

- Wat is de rol van Iris?

.....

.....

- Is de (re)actie van de vrouwen extreem?

.....

.....

Jonestown & Peoples Temple

Bron: https://jonestown.sdsu.edu/?page_id=29478

'Increasingly paranoid that his followers would turn against him, Jones went to greater lengths to assert his control by constantly testing his followers' loyalty. In staged suicide rehearsals called "white nights", Temple members were told to drink red liquid which may have contained poison, so that Jones could see how many of his followers would follow his orders unhesitatingly. After distributing cups of the liquid among his followers, Jones would say, "In forty minutes, you will all be dead. Now empty your glasses". The frequent "white nights" have been cited in the argument that the Jonestown deaths were suicides, and not a massacre.

Yet the constant suicide rehearsals actually reinforce the argument that the events at Jonestown were a massacre; the rehearsals were simply another component of Jones' mind control methods. By making suicide an "ever-present reality," Jones trivialized its gravity with theatrics until the act of committing suicide became almost automatic for his followers. The suicide rehearsals, and Jones' orchestration of them, actually make it clearer than ever that the Jonestown deaths were a massacre: their frequency emphasizes the extent to which Jones had pre-planned the massacre and accustomed his followers to the idea of its necessity.'

Tijdgenoot van Vergilius: Julius Caesar

Bron 1:

'Toen de groote veldheer Julius Caesar in de Gallische Oorlogen (58 – 51 v.o.j.) steeds meer naar het Noorden oprong, begon voor de Germaansche volkeren een nieuwe periode. Van dat oogenblik af tot in onze dagen toe, moest de mensch van het Noorden steeds meer rekening houden met het voortdurende opdringen van het Zuiden, dat nu eens met wapengeweld, dan weer met geestelijke en kultureele middelen de macht in handen trachtte te krijgen. Het duidelijkst blijkt dit misschien wel uit de helaas tot in onze dagen bestaande overschatting der Romeinsche kultuur en de doelbewuste, soms ook wel argelooze minachting voor onze eigen voorouders door tallooze Nederlanders.'

Bron 2:

'Ter bescherming tegen de Germanen – die op den duur toch sterker bleken dan de volksvreemde overheersers – bouwden de Romeinen de zogeheten Limes, een soort Maginotlinie, die natuurlijk op den duur onder de druk der jonge volken bezweek.'

Bespreek en beantwoord de volgende vragen:

- Uit welke periode komen deze teksten?

- Door wie zijn deze teksten geschreven?
